

ΣΠΗΛΑΙΟΝ ΑΓΙΟΥ ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ ΤΑΞΙΑΡΧΩΝ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ

Ἄριθ. Σπηλ. Μητρ. 528

Ἰπὸ Ἄννας Πετροχείλου

Εὑρίσκειται εἰς τὴν Νοτίαν θάσιν τοῦ λόφου Ἀγίου Βαρθολομαίου (τοπικὰ Ἀτ Βαρταλαμιό;) εὐρισκομένου πρὸς Δυσμὰς τοῦ χωρίου Ταξίαρχαι εἰς ὕψος 100 μ. περίπου ὁ. ε. θαλάσσης. Ὑπάγεται εἰς τὴν Κοινότητα Ταξιαρχῶν.

Π ρ ο σ π ἔ λ α σ ι ς : Τὸ χωρίον Ταξίαρχαι συνδέεται μὲ τὴν πόλιν τῆς Μυτιλήνης δι' ἀμάξι τῆς χωματοστρώτου ὁδοῦ καλῆς καταστάσεως μήκους 7 χμ. περ. Ἀκολουθεῖ ἀμαξιτὴ ὁδὸς κακῆς καταστάσεως ἐπὶ 3,5 χμ. περ. καὶ ἐν συνεχείᾳ πεζῇ 0,15 ὥρας μέχρι τὴν εἴσοδον τοῦ σπηλαίου ἀνευ μονοπατίου.

Π ε ρ ι ο χ ῆ τ ο ὦ σ π η λ α ί ο υ : Ἡ περὶ τὸ σπήλαιον περιοχὴ εἶναι κτάφυτη ἀπὸ ἐλαιόδενδρα. Μόνον ὁ λόφος εἰς τὴν βᾶσιν τοῦ ὁποίου εὐρίσκειται τὸ σπήλαιον εἶναι πετρώδης ἀνευ θλαστήσεως. Εἰς τὴν κορυφὴν του εὐρίσκειται τὸ καὶδριον τοῦ Ἀγίου Βαρθολομαίου μὲ στέρνα καὶ διαυγές νερό.

Ἰ σ τ α ρ ι κ ὶ ο ν : Τὸ σπήλαιον ἦτο γνωστὸν ἀπὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων. Τοῦτο διαπιστοῦται ἀπὸ τὰ ἴχνη ἀρχαίας ἑλληνικῆς λατρείας — ἴσως καὶ διαμονῆς — τὰ ὁποῖα ἀνεκάλυψεν διὰ πρώτην φοράν τὸ μέλος τῆς Ε.Σ.Ε. κ. Ε. Ἡλιόπουλος τὸ 1932 — μαθητῆς τότε — τὰ ὁποῖα παρέδωσε εἰς τὸ Μουσεῖον Μυτιλήνης δεχθεὶς ἐγγράφως τὰς εὐχαριστίας τῶν ἀρμοδίων. Ἀκολουθῶς ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν ἀρχαιολόγων κ.κ. Εὐαγγελίδη καὶ Παρασκευαΐδην ἀνεκάλυψαν — κατόπιν ἀνασκαφῶν — πήλινα ὄστρακα, ὄστα ζώων καὶ λίθινα ἐργαλεῖα τῆς νεολιθικῆς ἐποχῆς.

Τὸ σπήλαιον ἐξηρευνήθη καὶ ἐχαρτογραφήθη λεπτομερῶς, ἐντολῇ Ε.Σ.Ε. χορηγίᾳ Ε.Ο.Τ. τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1969 ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς Ε.Σ.Ε. Ν. Λαμπράκη καὶ Σπ. Κωνσταντοπούλου καὶ ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τῆς γραφούσης. Ἐθετήθησαν οἱ Π.Α. Στεργίου καὶ Π. Καρακάσης κάτοικοι τοῦ χωρίου Ταξιαρχῶν.

Τ ὸ σ π ῆ λ α ι ο ν : Ἡ εἴσοδος τοῦ σπηλαίου διαστάσεων 1, 5X0, 7 ἔχει χωρισθεὶ εἰς δύο, ἐξ αἰτίας κυλισθέντος δράχου. Ἡ διείσοδους ἐντὸς τοῦ σπηλαίου πραγματοποιεῖται ἐκ τοῦ δεξιοῦ ἐναπομείναντος βράχου.

Ἀκολουθεῖ ἀπότομος κατάβασις 4 μ. εἰς μήκος 3 μ. ἀπ' ὅπου διανοίγονται διαβάσεις καὶ κατὰ μέτωπον καὶ πρὸς τὰ δεξιὰ, ἐνῶ εἰς ὕψος 3,5 μ. διανοίγεται θάλαμος διαστ. 7X5, 5X1—2 μ. εἰς τὸ δάπεδον τοῦ ὁποίου εὐρέθησαν τὰ προαναφερθέντα προϊστορικὰ ἴχνη ἀνθρώπου καὶ ζώων.

Ἡ κατὰ μέτωπον διάβασις διαστ. 5X1X3 καταλήγει εἰς πολὺ ἀνηφορικὸν θάλαμον — πρὸς τὰ ἀριστερά — διαστάσεων 6X4, 5X2. 5 μ.

Ὁ δεξιὸς τοῖχος τοῦ ἀνωτέρω θαλάμου εἶναι θαυμασία διακοσμημένος μὲ λευκοὺς δαντελλωτοὺς παραπετασματοειδεῖς σταλακτίτας, ἐνῶ πρὸς τὸ τέλος του θαυμάσιοι στύλοι τὸν χωρίζουν ἀπὸ θαλαμίσκον διαστ. 4X2X2, 5—0, 8 μ. Τὸ δάπεδό του, πολὺ ἀνηφορικόν, εἶναι καλυμμένο μὲ ὀγκολίθους ἐπὶ τῶν ὁποίων ἔχουν ἀναπτυχθῆ σταλαγμίται. Διὰ μέσου τῶν ὀγκολίθων — ἀναρριχτικὰ — ἐπιτυγχάνεται ἡ ἐπικοινωνία μετὰ τοῦ εἰς ὕψος 2,5 μ. εὐρισκομένου θαλάμου.

Ἡ πρὸς τὰ δεξιὰ — διάδοσις πολὺ κατηφορικὴ — διαστάσ. 3X1 — 2X08 μ. ὁδηγεῖ εἰς θάλαμον 9X7X3. Πρὸς τὰ ἀριστερά, κενὰ μεταξύ ὀγκολίθων τὸ συνδέουσι μὲ τὸν προαναφερθέντα διάδρομο. Ἐπίσης πρὸς τὰ δεξιὰ συσσωρευθέντος ὀγκολίθου ἐμποδίζουσι τὴν ἀκρ.βῆ διαπίστωσιν τοῦ πλάτους του. Πρὸς τὸ τέλος του, εἰς ὕψος 3 μ. ὑπάρχει φυσικὴ γέφυρα εἰς ὄλον τὸ πλάτος του, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἡ ἀνάδοσις πραγματοποιεῖται ἐκ δεξιῶν διὰ μέσου θράχων. Ἀκολουθεῖ ἀνηφορικὸς θάλαμος διαστάσ. 10X17—6X2, 5—6 μ. τὸ δάπεδον τοῦ ὁποίου εἶναι καλυμμένον μὲ ὀγκολίθους. Ἐκ τῆς ἀνωτέρω αἰτίας δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ διαπίστωσις τοῦ πραγματικῆς πλάτους του.

Πρὸς τὸ τέλος τοῦ θαλάμου διάδοσις πλάτους 2X1 χωρίζομένη εἰς δύο μὲ στύλον ὁδηγεῖ εἰς θάλαμον κατηφορικὸν διαστάσ. 9X8X2 μὲ πλουσιώτατον διάκοσμον ἀπὸ σειρὰς στύλων καὶ σταλαγμιτῶν. Τὸ δάπεδόν του πολὺ κατηφορικὸν εἶναι καλυμμένον μὲ λίθους ἐπὶ τῶν ὁποίων ἔχουν ἀναπτυχθῆ σταλαγμίται.

Πρὸς τὸ τέλος του, διάδοσις μεταξὺ στύλων ὕψους 0,8 μ. ὁδηγεῖ εἰς τεράστιον καὶ ἐπικλινῆ, πρὸς τὰ δεξιὰ, θάλαμον — τὸν τελευταῖον — διαστάσ. 20X25X1-0,7 μ. εἰς τὸ δεξιὸν τέλος τοῦ ὁποίου διανοίγονται καταβόθραι.

Σ π η λ α ί ο γ έ ν ε σ ι ς : Πρόκειται περὶ πολὺ ἐπικλινὸς διακλάσεως διανοιγμένης ἐντὸς ἀσθεστολίθου ἐκ Δ. πρὸς Δ. διὰ διαβρώσεως καὶ ἐν συνεχείᾳ διὰ πίεσεως.

Τὰ διανοίξαντα αὐτὴν ὕδατα εἰσέδουσιν ἐκ τῆς εἰσόδου καὶ ἐξ ἄλλων, στὰ ἀριστερά της, εὐρισκομένων ἀνοιγμάτων καλυφθέντων ἀργότερον διὰ καταπεσόντων ὀγκολίθων.

Τὰ ὕδατα διέφυγον ἐκ τοῦ τελευταίου θαλάμου διὰ τῶν διανοιχθειῶν εἰς τὸ χαμηλότερον σημεῖον του καταβόθρων πρὸς χαμηλότερα ἐπίπεδα.

Δ ι α σ τ ά σ ε ι ς τ ο ὗ σ π η λ α ί ο υ : Τὸ σπήλαιον ἐκτείνεται ἐκ Ν. πρὸς Β. εἰς κατ' εὐθείαν γραμμὴν μῆκος 60 μ. Τὸ θαυότερον σημεῖον του ἀνέρχεται εἰς 9 μ. Καταλαμβάνει ἕκτασιν 850 τετρ. μ.

Μ ε τ ε ω ρ ο λ ο γ ί α : Ἡ θερμοκρασία τοῦ σπηλαίου κατὰ τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1969 ἦμο 16°C. Ἡ ὑγρασία τὸν 75%.

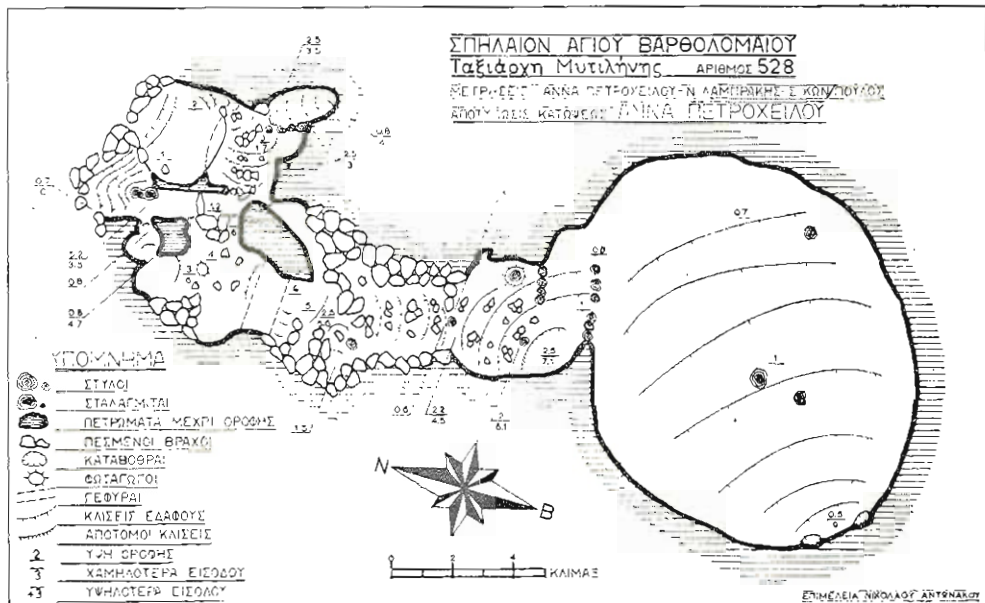
Τ ο υ ρ ι σ μ ό ς : Τὸ σπήλαιον ἐξακarakterίσθη ὡς τοπικῶ ἐνδιαφέροντος λόγῳ τοῦ περιορισμένου μεγέθους του. Εἶναι ὅμως δυνατόν ἀξιοποιοῦμενον νὰ προκαλέσῃ εὐρύτεραν τουριστικὴν κίνησιν, διότι συνδέεται μὲ τὴν προϊστορίαν τοῦ τόπου καὶ εὐρίσκειται εἰς θαυμασίαν τοποθεσίαν, μὲ σύνδρομον τουριστικὸ στοιχεῖον τὸ θαυμάσιον χωρίον Ταξιάρχαι — θέρετρον — ἀπ' ὅπου ἡ θεὰ πρὸς τὴν πόλιν τῆς Μυτιλήνης εἶναι συναρπαστικὴ. Ἐπίσης τὸ ναῦδριον τοῦ Ἀγίου Βαρθολομαίου εὐρισκόμενον ἀνωθεν τοῦ σπηλαίου προσελκύει πολλοὺς προσκυνητάς.

R E S U M E

Grotte St. Bartholomé de Taxiarchis, Lesbos No 528

Par Anna Petrochilos

Elle se trouve au versant sud de la colline ds St. Bartholomé à l'ouest du village Taxiarchis 1 heure à pied. Des fouilles ont découvert des outils, des os d'animaux et des vases néolithiques. Elle est à deux étages à une superficie de 85 m. carrés.

**"Υστερα από χαμηλά περάσματα
 όροφές καταστόλιστες.**

**Διάβασις
 με παραπετασματοειδείς σταλακτίτες**
 Φωτ. "Αννας Πετροχειλίου